

Publikus magánügyek

A 90-es évek művészete magyarországi magángyűjteményekben

MULADI BRIGITTA – SCHNELLER JÁNOS

MűvészetMalom, Szentendre, 2019. III. 29. – V. 12.

A szentendrei MűvészetMalom tavaszi kiállítása izgalmas betekintést ígér 25 magyarországi magángyűjteménybe: több mint 200 művel prezentálja a rendszerváltás utáni színes, „felforgató” évtizedet. A kiállítás bemutatja az egymással vitába szálló gyűjtési gyakorlatokat annak érzékeltetésével, hogy a művészetet nem stílusok és iskolák, hanem individuális megközelítések határozzák meg, amelyeknek fontos eleme a személyesség, a bevonódás, az érintettség, valamint a befoga-

KOC SIS IMRE: *Zsáner III.*, 1993, zselatinos ezüst barit papíron, 18×13 cm

A MissionArt gyűjteménye

dási procedúra, amely által a néző is részt vesz a műalkotás létrehozásában. Élet és művészet sok alkotó műveiben szándékosan összeér, a műveket a művészet szerepéről folytatott diskurzus határozza meg.

A művészeti életben már a 80-as évek közepén elkezdődött a régi, berögzült gyakorlatok és viszonyok felismerése néhány nemzetközi platformon aktív művészettörténész munkája nyomán (Hegyí Lóránd, Forgács Éva). Az állami intézmények azonban csak a 90-es években újultak meg. Ekkor alakult meg az intermédia tanszék és a c3, amely az újmediális művészet bázisa, számos művész terepe és a kortárs

művészeti kritika egyik fontos színtere lett, az *Új Művészet* hasábjain pedig lezajlott az évtized nagy vitája a művésztszadalom elavult struktúrájáról, a „kánonról”.

A 80-as években aktív művészeti csoportok, akik a galériás rendszeren kívülinek, piacidegennek definiálták magukat, lassan felbomlottak (Hejettes Szomlyázók, Újlak Csoport stb.). A korszak fiatal művészei azonban ezeken a nyomvonalakon indultak el, amikor a képzőművészet elmúlt korszakainak felülvizsgálatára, kritikájára, a továbbélő műfajok érvényességének felülvizsgálatára vállalkoztak, és társadalmi szintű kommunikációt kezdeményeztek. Az installáció, a különböző objektumok, a popkultúra elemei, a sokszorosítási eljárások (fénymásolat, digitális nyomtatás), a fotó és a digitális képképző eszközök, a videó, valamint a köztéri beavatkozások fontos szerepet kaptak. A művész által választott médium üzenethordozó szerepe előtérbe került, és folyamatos (ön-) reflexió tárgyává vált.

Többszintű magángalériás rendszer alakult ki: for profit és nonprofit vagy vegyes alapokon nyugvó. Ezek már nemcsak a kanonizált, idősebb és közép-generációs alkotókat keresték meg, hanem az új vizuális nyelvet beszélő fiatalokat is kiállították, habár az igazi eredményekre, a külföldi szereplésekre még 15 évet várni kellett. Addig a nemzetközi kontextusban is értelmezhető művészek a nemzetközi biennálékön, a Manifestán és a documentán kaptak prezentációs lehetőséget, és ahogy a *Publikus magánügyek* című kiállításon láthatja a közönség, erre a magángyűjtők is odafigyeltek.

A kiállításához online katalógus készül, amelyben Ébly Gábornak a műgyűjtés gyakorlatáról szóló írása és Hornyik Sándornak az *Identitás és a kép. Új nézőpontok a kilencvenes évek magyar festészetében* című tanulmánya vezeti be az anyagot.

Fotó: Illés Barna

SZIGETI ANDRÁS, KORODI JÁNOS: *20th Century Box*, 1999, színes fotó, műanyaglemez, 160×100 cm, bokszkesztyű: Uglár Csaba, Újlak-gyűjtemény

NAGY KAROLINA: *Önarckép 3., 4., 5.*, 2018, színezett paraffin intarzia, LED, 16x42x45 cm

A következő számunk tartalmából

Az Iparterv akkor és ma

30 éves a Ludwig

Ismét Velence!

Megy, marad, megáll

Kabala: a bécsi és az amszterdami Zsidó Múzeum közös kiállítása

Békéscsabai „mértankapszula”: Bohus, Mengyán, Fajó

Ezer Ákos Grazban

Bánki Ákos miskolci kiállításáról

Számunk szerzői

BORDÁCS ANDREA esztéta, műkritikus, kurátor, az ELTE SEK docense

CSERHALMI LUCA esztéta

FAJGERNÉ DUDÁS ANDREA képzőművész

LÁNG ESZTER képzőművész, művészeti író

MÉSZÁROS FLÓRA művészettörténész, a Károli Gáspár Református Egyetem adjunktusa

NAGY T. KATALIN művészettörténész, az Eszterházy Károly Egyetem docense

SCHNELLER ISTVÁN művészettörténész, a szentendrei Ferenczy Múzeumi Centrum munkatársa

SIMON BETTINA művészettörténész, költő

SIRBIK ATTILA író, a Symposium című folyóirat főszerkesztője

SZÉKELY SEBESTYÉN művészettörténész, a Quadro Galéria (Kolozsvár) munkatársa

SZIRMAI PANNI művészettörténész, az Artpool Művészetkutató központ munkatársa

TARZALI ANDREA művészettörténész

TÖRÖK JUDIT képzőművész, művészeti író

Kiadja **ÚJ MŰVÉSZET ALAPÍTVÁNY**
Vezető szerkesztők **P. SZABÓ ERNŐ**

PATAKI GÁBOR pataki.gabor@btk.mta.hu

RUDOLF ANICA rudolf.anica@ujmuveszet.hu

CSATLÓS JUDIT csatlós.judit@ujmuveszet.hu

LÓSKA LAJOS loska.lajos@ujmuveszet.hu

JANKÓ JUDIT

MULADI BRIGITTA

SINKÓ ISTVÁN

SÍPOS LÁSZLÓ (Berlin)

Fotó **BERÉNYI ZSUZSA** berenyi.zsuzsa@ujmuveszet.hu

Szerkesztőségi titkár **KÖRMENDI KRISZTINA** info@ujmuveszet.hu

Lapterv **KORONCZI ENDRE** koroncz@koroncz.hu

Nyomdai munka **PHARMA PRESS NYOMDAIPARI KFT.**

Felelős vezető **FABÓK DÁVID**

Szerkesztőség 1065 Budapest, Nagymező utca 49. II. em. 4.
+36 70 626 2392

Terjeszti Lapker Zrt., 1092 Budapest, Táblás utca 32.

+36 1 347 7300, +36 1 347 7303, info@lapker.hu

és alternatív terjesztők.

Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalban és a Magyar Posta Zrt. Üzleti és Logisztikai Központjában (Budapest, VII. Vörösmarty utca 16–18.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással az Új Művészet MKB Zrt.-nél vezetett 10300002-20337629-70073285 számú számláján.

Egy példány ára: **765 Ft**

Előfizetés egy évre: **7800 Ft**

Előfizetés fél évre: **4200 Ft**

A megjelent szövegek másodközlése csak az Új Művészet és a szerzők jóváhagyásával lehetséges.

© Új Művészet

© Szerzők

www.ujmuveszet.hu

HU ISSN 08662185

Alapító főszerkesztő: **SINKOVITS PÉTER**

Tisztelt Szerzők!

Az Új Művészet 2013-tól csak saját névre vagy cégre kiállított számla ellenében tudja kifizetni a cikkeikért járó honoráriumot. Megértésüket köszönjük!

Támogató

25nka
Nemzeti Kulturális Alap

Lapunk 4. oldalán **KORNISS DEZSŐ**
Plasztikus kalligráfia (1959, olaj, vászon,
60x200 cm) című művének részlete látható.

H·U·N·G·A·R·T

KÖNYVSOROZAT

Drozsnyik István (1951) képzőművész, performer és költő – fotós, forgatókönyvíró, filmrendező és még annyi más – zavarba ejtően sokrétű, összetett, komplexitása révén a magyar művészetben egyedülálló, hallatlanul impulzív művészeti tevékenysége autonóm, különösségekben játszó művészeti tartomány. Ugyanakkor integratív, a kor kihívásaira érzékenyen és hitelesen reflektáló, összegző jellegű és érvényű művészeti jelenség is.

A könyv, illetve a HUNGART könyvsorozat eddig megjelent 41 kötete megvásárolható a kiadónál, a HUNGART Egyesületnél, vagy megrendelhetők a www.hungart.org weboldalon.

Ár: 2.500 Ft / kötet

Alkotások a HUNGART által kiadott Drozsnyik István kötetből

A SZÉK DIADALA 5., 2013
fa, drót (részlet)

SZÉK-HÁROM-SZÖG, 2011
vas, huzal (részlet)

AJTÓS-SZÉK, 2012
fa, pozdorja, drót (részlet)

SZÉK ÁRNYÉKKAL, 2011
fa, pozdorja, réz, drót (részlet)

A HUNGART 2009 óta jelenteti meg kismonográfia-sorozatát, amely kortárs képző-, ipar- és fotóművészek munkásságát dolgozza fel. A HUNGART-könyvsorozat hiánypótló a vizuális művészeti szakmában és a hazai művészeti könyvpiacra. A könyvsorozat hozzájárul a jelenkori magyar művészet dokumentálásához, szellemi értékeinek megőrzéséhez, valamint hazai és nemzetközi megismertetéséhez.

OFFICIAL SELECTION
UN CERTAIN REGARD
FESTIVAL DE CANNES

A VILÁG GYENGÉD KÖZÖNYE

ADILKHAN YERZHANOV FILMJE

BEMUTATÓ: 2019. MÁRCIUS 21.

BETA CINEMA - GIGANT BROTHERS & BERZINA PRODUCTIONS and in coproduction with ACTIVA FILM FUND & AIGLE FILM CINÉMAS DU MEXIQUE
THE GENTLE INDIFFERENCE OF THE WORLD and TIMARA BAYTYRATYVA KOLANPA QYSSYMAQY and NURJASSYI NURDIN coproduction ANTON KUKOSHEVICHY and FERIDE KESKOPKOVY production company FERIDE QYSSYMAQY and in coproduction ADAR SHARIF
coproduction company ADAR SHARIFY GIGANT BROTHERS ALYPA MURTYPOLEKINA production SERIK ARSHYEV IDEA KRASHYEV in production BULLDOGME DE SALLE production ADILKHAN YERZHANOVY PRODUKT - JAM MONTEVIDEO production ADILKHAN YERZHANOVY

BETA

GIGANT

ACTIVA

KUKOSHEVICHY

KESKOPKOVY

FERIDE

QYSSYMAQY

FILM

ADAR

Tizenhat éven
aluliak számára
nem ajánlott

16